

МЕЖДУВЕДОМСТВЕН СЪВЕТ ЗА КАДРИТЕ В ТУРИЗМА
МИНИСТЕРСТВО НА ТУРИЗМА

Протокол

**от заседание на Междуведомствен съвет за кадрите в туризма (МСКТ),
проведено на 10.05.2018 г. – 13:00 ч. – гр. Русе**

Поканени: 45 членове на МСКТ, вкл. председател и заместник-председател

Присъствали:

1. Ирена Георгиева, заместник-министър на туризма и председател на МСКТ;
2. Лиляна Кирчева-Арсова, главен директор на главна дирекция „Туристическа политика“, Министерство на туризма и заместник-председател на МСКТ;
3. Милка Паралска, главен експерт, отдел „Стратегическо планиране и продуктова политика в туризма“, главна дирекция „Туристическа политика“, Министерство на туризма и секретар на МСКТ;
4. Цветан Христов – директор на Регионална дирекция Русе към ГД „Контрол на пазара“ при КЗП, упълномощен от титуляря Таня Патрикова, старши експерт в главна дирекция „Контрол на пазара“, представител на Комисията за защита на потребителите (КЗП);
5. Доц. д-р Велислава Николаева – представител на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ (ВСУ);
6. Упълномощава проф. Стоян Маринов (ИУ-Варна) да представлява титуляря доц. д-р Братой Георгиев Копринаров, представител на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас (УБ „Проф. д-р Асен Златаров“);
7. проф. д-р Иван Марков, представител на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ (ВУ);
8. Упълномощава проф. Стоян Маринов (ИУ-Варна) да представлява титуляря Доц. Д-р Красимир Александров, катедра „Туризм“, представители на Аграрен университет Пловдив (АУ);
9. Проф. д-р Ренета Божанкова, заместник-ректор по учебната дейност на ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ – представител на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ);
10. проф. д-р Стоян Маринов, представител на Икономически университет – Варна (ИУ);
11. Упълномощава г-н Красимир Иванчев- член на управителния съвет на БХРА и Председател на регионалната структура на хотелиерите и ресторантьорите гр. Русе Людмила Ненкова, зам.-председател на УС на Българска хотелиерска и ресторантьорска асоциация (БХРА), колективен член на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, представител на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ);
12. проф. д-р Стоян Маринов, представител от Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ);

13. Упълномощава проф. Стоян Маринов (ИУ-Варна) да представлява титуляря Доц. Борис Гълъбов, представител на Българска стопанска камара (БСК);

14. Малинка Маринова – Председател на Асоциация на училищата по ресторантьорство и хотелиерство в България (АУРХ) и директор на ПГ по туризъм „Алеко Константинов“ – гр. Плевен, представител на АУРХ;

15. Цветина Иванова, заместник на Марияна Добрева, заместник-председател на Български съюз по балнеология и СПА, представител на Български съюз по балнеология и СПА (БУБСПА);

16. Упълномощава проф. д-р Иван Марков (ВТУ) Доц. Златка Григорова, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР), представител на Тракийски туристически район (ТТР);

17. Упълномощава Илин Димитров, член на Варненската туристическа камара, да представлява титуляря Стоян Лазаров, председател на УС, представител на Българска туристическа камара (БТК);

18. Татяна Джилянова, (на мястото на титуляр: Кремена Минчева, мениджър човешки ресурси), представител на „Албена“ АД;

19. Проф. Станислав Иванов, управител на „Зангадор“ ООД.

19.1. Доц. Мая Иванова, заместник

Отсъствали членове:

20. доц. д-р Николай Димитров Овчаров - представител на Министерството на културата (МК);

21. Елка Димитрова, директор на дирекция “Политика на пазара на труда и трудова мобилност“ – представител на Министерство на труда и социалната политика (МТСП);

22. Магдалена Станулова, главен експерт в дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“, представител на Министерството на образованието и науката (МОН);

23. Жечо Жечев, старши експерт, дирекция „Икономически политики за насърчаване“, представител на Министерството на икономиката (МИ);

24. Надежда Богданова, главен експерт в главна дирекция „Услуги по заетостта“ - представител на Агенцията по заетостта (АЗ);

25. Емилияна Димитрова, председател на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) - представител на НАПОО;

26. Методи Бунджулов, директор на дирекция „Правно-административни дейности, управление на собствеността и бюджет“ – представител на Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР);

27. Доц. д-р Мариана Янева – представител на Университет за национално и световно стопанство (УНСС);

28. доц. д-р Преслав Димитров, ръководител катедра „Туризъм“ и декан на Стопански факултет при ЮЗУ, представители на Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград (ЮЗУ);

29. проф. д-р Йорданка Алексиева, ръководител на катедра „Хранене и туризъм“, представител на Университет по хранителни технологии (УХТ);

30. доц. д-р Ваня Василева, преподавател в катедра „Туризм“, представител на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ (ШУ);

31. доц. д-р Стоян Киров, представител на Колеж по туризъм – Благоевград (КТ-Благоевград);

32. Проф. д.ик.н. Соня Милева–Божанова, представител на Международно висше бизнес училище (МВБУ);

33. Доц. д-р Ирена Емилова, представител на Нов български университет (НБУ);

34. Нели Христова, председател на НФ „ТУКОТ“, представител на Конфедерация на труда „Подкрепа“ (КТ-Подкрепа);

35. Лилия Петкова, член на УС на Независима синдикална федерация на търговията, кооперациите, туризма и услугите, представител на Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ);

36. Станислав Новаков, член на УС на Палатата и изпълнителен член на СД „Хотели мениджмънт 2003 - холдинг“, представител на Българска търговско-промишлена палата (БТПП);

37. Свидна Динева, член на УС на Асоциация на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА);

38. Светлана Атанасова, председател на УС на Българска асоциация на туристическите агенции (БАТА);

39. Доц. д-р Димчо Тодоров – Председател на УС на Българска асоциация на експертите в туризма (БАЕТ), представител на БАЕТ;

40. Гина Шоева, представител на Национална асоциация за детски и младежки туризъм (НАДМТ);

41. Аспарух Мачирски, представител на Сдружение „Българско ски училище“ (БСУ);

42. Веселин Вълков, зам.-председател на УС, представител на Асоциация на екскурзоводите в България (АЕБ);

43. Мариан Беляков, изпълнителен директор на „Пампорово“ АД;

44. Детелина Смилова, председател на УС на Българска асоциация за управление на хора (БАУХ);

45. Д-р Любов Попова, изпълнителен директор на Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“;

Присъствали външни лица:

1. Николина Ангелкова, министър на туризма;
2. Пламен Стоилов, кмет на Община Русе
3. Моника Димова, медиен съветник на министъра на туризма
4. Венелина Червенкова, началник на отдел „Стратегическо планиране и продуктова политика в туризма“, главна дирекция „Туристическа политика“, Министерство на туризма;
5. Антонина Михайлова, Русенски университет „Ангел Кънчев“;
6. Ренета Вълева, директор на Професионална гимназия по туризъм „Иван П. Павлов“ – Русе

7. Доц. д-р Петя Иванова, Р-л катедра "Икономика и управление на туризма", Стопанска академия "Димитър А. Ценов", гр. Свищов
8. Невена Арабаджиева, представител на Асоциация на училищата по ресторантьорство и хотелиерство в България (АУРХ)
9. Даниела Бирова, Общинско предприятие "Русе арт"

Дневен ред:

1. Основни теми, разгледани на петото заседание на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма.
2. Обсъждане на въпроси относно провеждането на стажове в сферата на туризма в средните и висшите училища.
3. Обсъждане на варианти за създаване на механизъм за взаимодействие между МТ и образователните и изследователските институции за подпомагане на функциите, свързани с набиране, анализ, обобщение на информация и изготвяне на прогнози за развитието на туризма.
4. Разни.

Поканата, дневният ред и материалите към него, са изпратени предварително на всички членове на МСКТ по електронна поща от секретаря на съвета.

Откриване на заседанието

Заместник-министър **Ирена Георгиева** (председател на МСКТ) благодари на домакините на туристическо изложение „Уикенд туризъм“ - Русе, в рамките на което се провежда настоящото заседание на Съвета.

По време на заседанието министърът на туризма Николина Ангелкова и кметът на Община Русе Пламен Стоилов се включиха с изказване.

Министър Ангелкова благодари на г-н Стоилов за домакинството на първото изнесено заседание на Съвета и насърчи бъдещото провеждане на заседания в различни части на страната. Тя благодари на участниците в Съвета за тяхната ангажираност по темите за кадрите в туризма, в това число предложения за промяна на законодателството, необходими за справяне с предизвикателствата в сектор туризъм предвид сезонния му характер.

Тя информира участниците в заседанието за проведената среща със Заместник министър-председателя по правосъдната реформа и министър на външните работи Екатерина Захариева по темите за сезонната заетост. Една от тях е облекчаване на реда по удължаване на престоя до 6 месеца на сезонните работници, наети до 90 дни. Те са се обединили около идеята, че, за целите на продължаването на престоя си, сезонните работници не е необходимо да се връщат в държавите си докато трае издаването на разрешението за дългосрочно пребиваване, т. нар. виза D. Тя посочи, че издаването ѝ е

с продължителност до 40-дни, като този период е твърде дълъг предвид сезонността на сектор туризъм. В кратки срокове Министерството на туризма следва да направи предложение за изменение на Закона за чужденците с оглед това облекчаване, като по инициатива на работодателя да има възможност да бъде заявено удължаването по време на престоя на сезонния работник.

Министър Ангелкова припомни, че във връзка с краткосрочната мярка по преодоляване на липсите на кадри в туризма, а именно наемането на сезонни работници от трети страни по реда на Закона за трудовата мобилност и трудовата миграция, непрекъснато се правят облекчения, но в дългосрочен план са важни темите от Съвета като дуалното обучение, ангажираността на бизнеса, провеждането на стажове. Важни са също така и обсъжданията, във връзка с получени писма от бранша, за провеждане на стажовете през лятото под формата на временна заетост.

Тя информира и за инициативата на Министерството на туризма за създаване на Център за квалификация и преквалификация към Министерството, по примера на Франция, Испания и Португалия, с който има подписани споразумения и се уточнява списък с лектори, които да допълват практиката на база международния си опит. Към момента срокът за реализация е учебната 2019 г. като допълнително ще бъде предоставена информация след изготвяне на правната и финансова рамка. Тази инициатива се очаква да бъде полезна като подчерта, че тя се отнася само за практическата квалификация предвид това, че теоретичния учебен процес е достатъчно застъпен от висшите учебни заведения и професионалните гимназии. Важна е практиката и мотивацията на завършващите, за да останат в страната.

Тя още веднъж благодари на участниците за работата им, която подпомага в значителна степен дейността на Министерството и на министъра.

Министър Ангелкова информира, че Министерството на туризма е подписало споразумения за сътрудничество с висши учебни заведения, като предложи да се обмисли възможността да се сключи подобно споразумение и с Икономическия университет – Варна, което да се обсъди на място и при готовност да се подпише при следващото ѝ посещение в град Варна като прие предложението споразумението да обхваща и темите по предоставянето за ползване на научните разработки в областта на туризма и резултатите по проекти в сектор туризъм.

Думата беше предоставена на г-н Стоилов, кмет на Община Русе, който приветства участниците в Съвета и подкрепи важността на темите за обсъждане на настоящото заседание за развитието на сектор туризъм. Той изрази благодарност към министър Ангелкова за провеждането на заседанието в град Русе и за личната ѝ ангажираност към сектор туризъм.

Той сподели, че за малките общини развитието на туризма е от изключителна важност предвид това, че приходите формират значителна част от бюджета им.

Той покани участниците да разгледат града и да туристическото изложение „Уикенд туризъм“ и информира, че с министъра на туризма продължават по тяхната програма с посещение на Професионална гимназия по туризъм "Иван П. Павлов", град Русе.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) представи проекта на дневен ред и уведоми, че не се предвижда проверка на кворума на заседанието предвид това, че то е предвидено под формата на дискусия без взимане на решения. Тя приветства участниците и гостите в заседанието.

Дневен ред

Т. 1. Основни теми, разгледани на петото заседание на Междуведомствения съвет за кадрите в туризма.

Ирена Георгиева (председател на МСКТ) представи основни теми, разгледани на предходното заседание:

а) Взе се решение, Тематичните работни групи към Съвета да имат функция по предоставяне на експертни становища съгласно обхвата си като след указание на Председателя на МСКТ, секретарят изпраща конкретни текстове и въпроси до ръководителя и членовете на съответната работна група, които следва да предоставят становище съгласно компетентността си в 10-дневен срок.

Тя обърна внимание, че до момента тази възможност за консултиране не е използвана, но остава като потенциална форма за допитване по различни въпроси.

б) Получи се предложение от доц. Гълъбов (БТК/БСК) за създаването на база данни по изпълнени проекти и такива в процес на изпълнение в сферата на човешките ресурси в туризма.

Г-жа Георгиева обяви, че решение в тази посока е Министерството на туризма да предостави „трибуна“ посредством публикуването на подобна информация на своята институционална страница, но след получаване на информация и разрешение за оповестяване от бенефициент. Тя обърна внимание, че на институционалната интернет страница на Министерството на туризма съществува рубрика „С лице към бизнеса“, където подобна информация може да бъде публикувана, с разрешението на ръководителите на проектите. Решението е направено след констатиране, че от една страна не всички донорски програми имат публичен електронен регистър на финансираните проекти, по подобие на Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН), а от друга - информацията в ИСУН няма информация за резултатите от проектите (например изготвени анализи, проведени обучения и т.н.). Също така, броят на всички финансирани проекти е огромен, за да може да бъде обхванат и селектиран от експертите на Министерството на туризма, както и Управляващите органи на донорските програми най-вероятно няма да могат да предоставят такава селекция от базата данни за всички финансирани проекти по зададените критерии.

Г-жа Георгиева призова бенефициентите на проекти да предоставят информация, които Министерството на туризма да оповестява.

в) В изпълнение на взето решение на предходното заседание на Съвета, *Предложението за допълнение и изменение на длъжностите по Национална класификация на професиите и длъжностите в Република България – 2011 г. (НКПД) и на професиите по Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) към Закона за професионалното образование и обучение в областта на туризма* беше изпратено за становище и предложения на туристическия бранш. В

рамките на указания срок за отговор и до заседанието е получено само едно становище – от община Брацигово.

Тя припомни, че Предложението за допълнение и изменение НКПД и на СППОО е изготвено от членове на Съвета и е изпратено за становище до туристическия бранш два пъти – съответно през 2017 г. след 4-тото заседание на МСКТ, и през мес. април 2018 г. след 5-тото заседание на МСКТ. В резултат на двете допитвания е получено горепосоченото становище от организация, която не е част от туристическия бизнес.

Г-жа Георгиева поясни, че стои въпросът доколко актуализацията на двата списъка е желана от туристическия бизнес и съответно ще последва практическа полза за работодателите и работещите в бранша, като Министерството на туризма няма информация за позицията на бранша. Все пак, следва да се отчете факта, че предвид това, че институционализацията на длъжностите следва да отговаря на реалната заетост, се предполага, че се налагат актуализации.

Тя предостави възможност за изказване на мнения по този въпрос и по останалите точки от дневния ред.

Красимир Иванчев (КРИБ/БХРА) направи няколко предложения във връзка със стажовете, а именно те да бъдат с продължителност минимум 45 дни като големите бизнеси имат готовност да ги заплащат; да се обсъди с компетентните ведомства въпросът за облекчаване условията по наемане на 14-16-годишните граждани.

Той предложи, във връзка със задължението вписаните в Националния туристически регистър туристически сдружения да подават ежегодно Декларация по чл. 52, ал. 9 от Закона за туризма, да бъде вменено изискването всяко сдружение да подава информация за всеки свой член колко места за настаняване и заведения за хранене и развлечения притежава или управлява.

Във връзка със сключен меморандум между туристически сдружения за обединение на туристическия бранш, той изрази молба Министерството да подпомогне процеса по осъществяването му.

Във връзка с дуалното обучение, той изрази мнение, че то вече е факт, но в малките градове има проблем със задържането на установените паралелки в професионалните гимназии поради намаляване на населението. Той сподели за добрия опит на професионалната гимназия в Русе за провеждането на практика в рамките на 280 часа по проект „Ученически практики“.

Той изрази мнение, че трябва да се увеличи броя студенти, които се обучават по специалност „Туризм“, подкрепи усилията за улесняване на сезонната заетост от трети страни и предложи за туристическия бранш да се премахне понятието минимална работна заплата, защото според него заплатите в сектора не са ниски.

Т. 2 Обсъждане на въпроси относно провеждането на стажове в сферата на туризма в средните и висшите училища.

Докладва: г-жа Малинка Маринова, председател на „Асоциация на училищата по ресторантьорство и хотелиерство в България“ - АУРХ

Г-жа Георгиева отбелязва, че по настоящата точка 2 от дневния ред докладва г-жа Малинка Маринова, председател на „Асоциация на училищата по ресторантьорство и хотелиерство в България“ – АУРХ, която представлява и г-жа Магдалена Станулова, държавен експерт в дирекция „Професионално образование и обучение“ към Министерството на образованието и науката“, втория предвиден лектор по темата, който отсъства поради служебна ангажираност.

Г-жа Георгиева дава думата на г-жа Малинка Маринова (АУРХ).

Г-жа Маринова (АУРХ) поясни, че практиката в професионалните гимназии бива учебна, която се провежда през учебната година, и производствена, която се провежда след приключване на учебната година, т.е. през летните месеци.

Също така, съществуват и т. нар. „ученически практики“, които се провеждат по проекта, споменат от г-н Иванчев. Тя обърна внимание в проекта участват всички професионални училища в сферата на туризма, но през настоящата година квотата на всяко училище е ограничена до 20-30 ученици, като за сравнение през предишния период тя е била 200-300 ученици.

Тя обърна внимание, че искането на г-н Иванчев стажовете да станат 45 дни се подкрепя от АУРХ и преди няколко години е изпратено искане до МОН и до МТ в посока увеличаване на продължителността на настоящите двуседмични стажове. Съгласно становището на МОН, подобно увеличение ще съкрати полагащата се на учениците лятна ваканция. Другото искане е за професионалните гимназии по туризъм учебната година да започва на 1-ви септември и да завършва на 15 юни, за да може учениците да имат възможност да се включат в лятната сезонна заетост, която започва в началото на месец юни. Тя изрази становище, че тези въпроси се решават на министерско ниво, и обърна внимание на някои добри практики, които съществуват и дават възможност за частично преодоляване на тези ограничения. При наличие на добри партньорски отношения между професионалните гимназии и туристическия бизнес, има възможност след приключване на двуседмичната редовна ученическа практика, учениците остават така че стажът да бъде в рамките на цял месец.

Тя наблегна на следния важен момент, подкрепен от нея и от г-жа Станулова (МОН), че туристическият бизнес, все пак следва да вземе предвид, че учебните и производствените практики на учениците имат предимно учебен характер и трябва да изпълняват учебния план.

Тя се обърна към туристическия бизнес да участва активно в разработването на учебните планове и учебните програми, предвид това, че само преди година те са били разработени с новия Закон за предучилищно и училищно образование без тяхното участие или коментар. Това е от изключителна важност, за да може да се направи оценка доколко изучаваните предмети и квалификацията на учениците съответстват на нуждите на бизнеса. Тя предложи на г-н Иванчев (БХРА) представители на БХРА да направят преглед на настоящите програми за обучение, предвид това, че Закона позволява ежегодното им изменение, както и при бъдещи изменения да взимат отношение и да предоставят своите коментари.

Тя уточни, че взаимодействието с бизнеса и в момента е регламентирано с изискването учебната и производствената практика да бъде извършвана по програма,

съгласувана с работодателя като в същото време трябва да отговаря на определени законови изисквания. По-голям проблем представлява изпълнението на производствената, т.нар. лятна, практика в малките населени места предвид това, че лятото няма достатъчно работещи туристически бизнеси и учениците няма къде да я проведат. Тя обърна внимание, че следва да се потърси механизъм, по който учениците от страната да могат да изкарват производствения си стаж в големите градове и/или летните курорти. Този механизъм ще бъде взаимноизгоден за бизнеса, за който липсват кадри, и за учениците, които към момента трудно намират възможност да проведат лятната си практика.

Г-жа Джилянова (Албена АД) сподели, че те имат такава практика с пет професионални гимназии за провеждане на практики през лятото, включително към момента са в процедура по договаряне с Техникума по туризъм- Плевен, като те не намират пречки за осъществяването ѝ. Тя сподели, че след приключване на практиката около 90 % от учениците остават да работят с разрешение на родителите.

Г-жа Маринова (АУРХ) поясни, че добрата практика на Албена АД е въпрос на индивидуално договаряне, в това число за транспортирането на учениците, настаняването и изхранването им по време на стажа, но тя предлага да се обмисли централизиран механизъм за осъществяване на тези производствени практики.

Също така, тя обърна внимание, че за мотивирането на самите ученици и родителите им да участват в производствената практика е важно заплащането, особено когато тя представлява реална заетост.

Г-н Иванчев (КРИБ/БХРА) заяви, че бизнесът има готовност да поеме платените стажове на учениците при определени условия предвид това, че за всяка длъжност има предвиден разход за заплата. Той предложи разликата между минималната работна заплата и реалната да се поеме от Министерството на туризма.

Г-жа Маринова (АУРХ) обърна внимание, че от 2013-2014 г. е създаден модел на заплащане, който е достъпен на институционалната страница на МОН, който според нея не се използва от работодателите. Тя предложи работодателите да правят прогнози за 5-годишен период като по този начин да заявяват към гимназиите по туризъм в страната нуждите им от стажанти. Тези преговори могат да се правят на ниво управители от туристическия бизнес и директори на професионални гимназии.

Тя обърна внимание, че е необходимо самите учители да преминават практика, например в рамките на една седмица. Други срещани проблеми са, че понякога придружаващите учители са от общообразователния профил, или не са допуснати до работното място на учениците, което възпрепятства оценяването на трите задължителни индивидуални практически задания. Тя отново припомни, че производствените практики имат и образователен характер и туристическия бизнес не трябва да счита учениците само като възможност за запълване на липсваща работна ръка.

Тя заяви, че в страната само около 10-15 училища в сферата на туризма работят

на принципа на дуалното обучение. Според нея, притесненията на бизнеса да дават индивидуални стипендии за обучение срещу задължение за полагане на труд, са решени с чл. 229 от Кодекса на труда, разписан и в модела за партньорство. Тя посочи няколко примера за добро партньорство с работодатели за провеждане на практика на ученици и за дуално обучение.

Г-жа Маринова изрази мнение, че всички директори на средни училища не желаят да осигуряват формална производствена практика, където учениците работят редом до служителите и са включени в работния график от първия ден, а да защитят интересите им и практиката да бъде наистина полезна.

Накрая тя призова бизнеса да бъде активен и да си взаимодейства с професионалните училища.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) обобщи, че не съществуват законови пречки, но следва да се създаде общ механизъм на работа. Министерството на туризма може да послужи като платформа за срещане на интересите на работодателите като заявяване на необходими бройки стажанти, а училищата да подават информация за броя ученици, които следва да осъществят производствената си практика.

Г-н Елин Димитров (БТК) в качеството си на председател на „Асоциацията за подбор на кадри в чужбина“ сподели техния опит в изграждането на подобна платформа, достъпна само за членовете на асоциацията. Софтуерният продукт дава възможност всеки работодател да качва информация за необходимите му работни позиции с подробна информация за тях, които от своя страна могат да бъдат разглеждани от партньорите им от 106 украински средни и висши учебни заведения, които изпращат стажанти. Платформата е разработена на базата на Google spreadsheet и е на стойност 320 лв. и предложи подобна платформа да изгради и АУРХ.

Той изрази готовност да изпрати линк за визуализиране на заявките на работодателите като тази година те са 44 хил., като от Украйна се очакват да пристигнат около 7-8 хил. стажанти.

Той също изрази мнение на членовете на асоциацията, че издаването на визи е бавен процес.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) припомни изказването на министър Ангелкова и увери, че тя също е провела срещи с Министерството на външните работи като се работи по въпроса за облекчаване на режима за издаване на визи. Тя уточни, че този процес включва и дирекция „Миграция“ към Министерството на вътрешните работи и Държавната агенция „Национална сигурност“ като ще се работи в посока ускоряване на процеса по издаване на визи, предвид това, че етапите по проверка не могат да бъдат избегнати поради националната сигурност.

Г-жа Джилянова (Албена АД) заяви, че от 23 май срокът става 10-дневен.

Проф. Иванов (Зангадор ООД), заместник-ректор на Висше училище по мениджмънт – Варна, сподели техния опит като частен университет със студенти от

над 40 държави за активното включване на задължителен стаж за ОКС бакалавър и ОКС магистър, както и за организирането на провеждането на стажове, предимно в чужбина, от нарочен отдел. Според него, заплащането на стажовете е от съществено значение за избора на работно място.

Проф. Маринов (ИУ-Варна) сподели, че проблем има при държавните университети, където автономията им позволява да бъдат включвани в програмата на обучение специалности, които нямат отношение към туризма, а са от общия профил на университета. В тази връзка, той предложи да се обмисли възможността да се въведат минимални изисквания към учебни планове, учебна програма и практика към държавно финансираните университети.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) се съгласи с мнението на проф. Маринов и изрази мнение, че Министерството на туризма следва да бъде активната страна да изисква подобна мярка пред компетентната институция МОН.

Доц. д-р Николаева (ВСУ) взе думата във връзка със стажовете като предложи към Министерството на туризма да се създаде база данни за стажовете за средните и висшите училища под формата на виртуална трудова борса, където учебните заведения да се срещат с работодателите.

Тя обърна внимание, че при обмислянето на минимален задължителен стандарт да се обхванат и другите професионални направления освен 3.9 „Туризъм“, които провеждат обучение в сферата на туризма.

Проф. Марков (ВТУ) подкрепи идеята за въвеждане на минимални стандарти. Той изрази притеснение по отношение на следния показател, по който МОН определя в кои университети да бъде изучаван туризъм, а именно в съответната област сектор туризъм за последните 3 години да формира 4% от добавената стойност. Проблемът се състои в това, че в Националната класификация за икономически дейности няма дефинирана дейност Туризъм, а само Хотелиерство и ресторантьорство и Туроператорска и турагентска дейност, Анимации и др., като останалите туристически дейности не са обхванати, което прави този статистически показател непълен. Поради тази причина тази година ВТУ има 0 студенти по специалност туризъм, докато Лесотехническият университет в София – 18, в случая защото културния туризъм, който е много развит в област Велико Търново, не се обхваща от статистическия показател.

По отношение на стажовете, университетът има сключени договори с регионалния клон на БХРА, с Царевград Търнов ЕООД и други организации като основен проблем за студентите остава заплащането. Той изрази мнение, че провеждането на стажове е важно предвид необходимостта средният мениджмънт да познава процесите в хотелите и ресторантите.

Доц. Иванова (СА-Свищов) подкрепя въвеждането на държавни стандарти, но без да се нарушава възможността всеки ВУЗ да добавя дисциплини от своя профил с

цел получаване на различна специализация – например икономическа или географска насоченост.

Тя подкрепя идеята за създаване на платформа от Министерството на туризма за организиране на стажове, като предложи в нея да има възможност да се дава обратна връзка - оценка на работодателите и на студентите.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) благодари за изказванията и обяви следващата точка от дневния ред:

Т. 3 Обсъждане на варианти за създаване на механизъм за взаимодействие между МТ и образователните и изследователските институции за подпомагане на функциите, свързани с набиране, анализ, обобщение на информация и изготвяне на прогнози за развитието на туризма

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) поясни, че Министерството на туризма разполага с отдел към Главна дирекция „Туристическа политика“, който прави прогнози на база данни от Националния статистически институт, Евростат, Световен съвет по туризъм, Световната организация по туризъм към ООН. Министерството работи и с данни от големите туроператори и големите хотелиерски вериги и съответните асоциации.

Тя изрази мнение, че освен тези данни министерството има необходимост и от научните разработки и проучвания на висшите училища, което е една от причините за сключване на съвместните споразумения, споменати от министъра на туризма в началото на заседанието.

Г-н Ненов (Регионален исторически музей-Русе) в качеството си на заместник-председател на Сдружението „Български музеи“ предложи да бъде осъществен контакт с оглед предоставянето на налични данни за посещаемостта на 108-те музеи, членове на сдружението от общо около 150 в страната.

Проф. Божанкова (СУ) подкрепи идеята за въвеждане на минимален стандарт за специалност туризъм, както и идеята за създаване на платформа за оповестяване на стажове.

Тя заяви, че научните среди се стремят техните трудове да получат по-голяма видимост и да бъдат от полза за бизнеса и за Министерството като при необходимост е възможно да бъдат поръчани допълнителни анализи.

Проф. Иванов (Зангадор) подкрепи коментара на проф. Божанкова и предложи Министерството на туризма да събира и оповестява допълнителни статистически данни на свободен достъп като данните на музеите например. Също така, Министерството да създаде база данни под формата на електронен каталог на публикации на преподаватели на туристическа тематика за свободно ползване като научните разработки са предоставени от самите научните среди.

Доц. Иванова (Зангадор) оповести, че се правят анализи с чисто практическа

насоченост, които ще бъдат от полза за бизнеса. Тя изрази мнение, че платформата за научните публикации следва да бъде обединена с тази за реализираните проекти в областта на туризма, за която се спомена в началото на срещата.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) подкрепи идеята и направи следните обобщения:

- Необходим е разумен стандарт за професията в туристическия отрасъл;
- Необходима е удобна и работеща среда за свързване на заинтересуваните страни.

Тя изказа становището, че в туристическия бизнес субектите са много и повечето са малки и микро предприятия, Министерството на туризма има задачата за им помогне в покриването на минимални изисквания към бранд България.

Г-жа Георгиева (председател на МСКТ) благодари на участниците и закри заседанието.